

בס"ד, ח' תמוז תשפ"ג

27 יוני 2023

תיק מס' 77078

החלטה בבקשת רשות ערעור

לבין
הנתבע

בעניין שבין
התובע

א. רקע

עניינה של החלטה זו היא בבקשת המערער (להלן: התובע) לאפשר לו להציג את עמדתו, וכן לתת לבא כוחו זמן להכין חקירתו של עד שאמור להעיד היום מטעם המשיב (להלן: הנתבע), וכדלהלן. הנתבע השיב לטענות התובע.

ב. דיון בטענות התובע

1. בקשת התובע לקבל שעתיים נוספות להציג את עמדתו

בא כוחו של התובע ביקש מבית הדין לאפשר לו לחקור את התובע, ובית הדין הקציב לו שעה. התובע הציג מסמכים שלטענתו מפריכים את טענות הנתבע בדיון הקודם. לדבריו במהלך הדברים היו הפרעות מצד הנתבע, וכך עבר חלק משמעותי מהזמן שבית הדין הקדיש לתובע. התובע ביקש מבית הדין לקבל שעתיים נוספות בהן הוא ייחקר על ידי בא כוחו, אך לדבריו בית הדין סירב לכך. התובע עומד על זכותו לקבל זמן הגון וסביר דווקא בדיון הקרוב, בכדי לפרוס את דבריו ולהיחקר על ידי בא כוחו בהמשך לחקירה שהחלה בדיון הקודם.

דיון: במהלך הדיונים הרבים שהיו בתיק זה, בית הדין קמא שמע את התובע, חקר אותו ואיפשר לבא כוחו של הנתבע לחקור את התובע. כמו כן בא כח התובע חקר ארוכות את הנתבע. בדיון שהתקיים ביום 14.6.23 בית הדין קיבל את בקשת התובע ואיפשר לבא כח התובע לחקור את התובע במשך שעה.

בשלב זה לא ראיתי כי בית הדין קמא סגר את דלתו בפני התובע וסירב לשמוע את דבריו, אדרבה בית הדין קמא איפשר לשלוח בקשות להשלמת טענות, כך שאין כל מקום להתערב בשיקול דעת בית הדין בניהול ההליך, ואין כל מקום להתערב בהחלטה דיונית של בית הדין קמא מתי לשמוע את הצדדים.

בסופו של דבר, בית הדין אמור לאפשר לצדדים ארכה סבירה לשטוח את טענותיהם במועד שנראה לו נכון לניהול התיק. בקשת התובע לחייב את בית הדין לאפשר את המשך החקירה דווקא בדיון הקרוב אינה מצביעה על טעות של בית הדין שמצדיקה התערבות, ולכן היא נדחית.

עמוד 1 מתוך 3

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 Jerusalem P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org bitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

2. בקשת התובע להתכונן לעדות מצד הנתבע

התובע טוען כי ביום 22.6.23 הודיע בית הדין כי בדיון שיתקיים היום ח' בתמוז תשפ"ג (27.6.2023) - ייחקרו עידי הנתבע. הנתבע הגיש את רשימת העדים יומיים לפני קיום הדיון - ביום 25.6.2023, ובית הדין החליט כי תישמע עדותו של אחד העדים - הרב א' - בדיון הקרוב. לדברי בא כח התובע מדובר בעדות חשובה והוא זקוק לזמן בכדי להתכונן אליה, אך בגלל אילוצים והתחייבויות קודמות לא ניתן להתכונן לעדות.

בהחלטתו כתב בית הדין קמא כי "לגופו של עניין, נושא עדותו של הרב א' עלה מספר פעמים בעבר ואיננו מפתיע את התובע, ולכן עדותו תישמע מחר". המערער טוען כי למרות ששמו עלה, הוא לא היה מודע לכך שהעד יגיע לדיון הקרוב, וכי הוא לא התכונן לחקירת העד. בנוסף, יתכן ולא יישאר לבא כוחו של התובע מספיק זמן לחקור את העד, כי העד זומן לשעה 16:30 כאשר להבנתו הדיון אמור להסתיים בשעה 17:15. העד אמור להעיד חצי שעה ולאחר מכן יש צורך בשעה נוספת לחקירה נגדית. גם אם העד יגיע בזמן ובטח אם הוא יאחר - לא יהיה מספיק זמן לחקירה הנגדית. בא כח התובע מבקש לכל הפחות להשוות את הזמנים שיינתנו לשני הצדדים לחקירת העד. עוד טען המערער כי בית הדין שמע ארבע עדויות מטעם הנתבע, ואף לא עד אחד מטעם התובע למרות בקשותיו ובקשות מייצגו.

דיון: מעיון בשתי בקשות הערעור עולה הרושם כי ערעור זה נשלח קודם זמנו. אכן זכותו של התובע או בא כוחו לחקור את העד הרב א', ובית הדין אכן לא שלל זאת. אלא שלטענת בא כוח התובע הוא לא קיבל מספיק זמן להתכונן לחקירת העד, ויתכן והוא לא יקבל מספיק זמן לחקור את העד.

כאמור יש בסמכות בית הדין לנהל את הדיון כראות עיניו, וזאת על פי סדרי הדיון של רשת בתי הדין ארץ חמדה גזית. בפרק ו' לסדרי הדיון נקבע סדר הדיון ובו נאמר, שלאחר שמיעת שני הצדדים יהיה ניתן לעבור לשמיעת עדויות והוכחות. ואכן בית הדין שמע במשך זמן רב את טענות הצדדים, ולפיכך רשאי היה לעבור לשמיעת העדויות.

אומנם בא כח התובע טוען שהוא לא הכין את החקירה, והוא חושש שהוא לא יקבל מספיק זמן לחקירת העד. כיוון שבית הדין לא שלל את האפשרות לזמן שוב את העד להמשך חקירה אינני רואה כל פגיעה בזכויות התובע. זכותו של בית הדין להחליט לשמוע את העד היום, אולי בכדי לנסות לזרז הליכים. מאידך אם יהיה צורך בכך בא כח התובע יוכל להגיש בקשה לזמן את העד לדיון נוסף להמשך חקירה. כמובן שיהיה על התובע להוכיח שזימונו של העד בפעם השנייה נצרך, וללא זאת הוא עלול לשאת בתשלום הוצאות לעד על טרחה שלא לצורך.

איני מקבל את דברי התובע כי הופתע מעדות הרב א' ולא יכול היה להיערך אליו. כי הנתבע שלח מספר בקשות לזימון עדים עם שמו של הרב א'. אציין את הבקשה מיום 11.2.2018 שכותרתה: "הודעה מטעם התובע שכנגד בדבר רשימת עדים". בעמ' 2 לבקשה סעיף ב' מצוין במפורש שמו של הרב א'. כך גם בהודעה מיום 14.1.2019 נכתב בתחילת ההודעה: "מתכבד [הנתבע] למסור הודעה

עמוד 2 מתוך 3

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 Jerusalem P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel פקס 02-5379626 Fax www.erezhemdah.org beitdin@erezhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

בעניין זימון העדים". בטבלה שמופיעה בעמ' 4 נכתב במפורש שמו של הרב א'. כך גם בפרוטוקול דיון 7 (עמוד 17 שורה 13): "אנו רוצים שהרב א' יעיד".

יש מקום להעיר כי לכתחילה ראוי היה להקדים את עידי התובע לפני עידי הנתבע, וזאת על סמך דברי התומים (אורים סימן כד ס"ק ז) שכתב:

ואם התובע אומר שיקבלו עדים שלו בראשונה, והנתבע אומר שלו, אם שתי כתות עדים שוים שאין חשש ביניהם שימותו או שילכו למדינת הים בין כך, או להיפך שיש בשניהם חשש שימותו או ילכו למדינת הים - נזקקין לתובע.

אומנם לדיון זה יש מספר הסתייגויות: במקום שיש חשש להפסד לנתבע או שיש חשש שעדי התובע ימותו ח"ו או שהעדים ייסעו לחו"ל – הנתבע יכול להקדים את עדיו. בנוסף אם רואה בית הדין שלצורך בירור התביעה יש להעדיף דווקא את שמיעת עידי הנתבע – הוא רשאי לעשות כן לצורך בירור והוצאת האמת, וכפי שנקבע בפרק יא' של סדרי הדין של ארץ חמדה גזית: "בית הדין רשאי, לפי שיקול דעתו, לסטות מסדרי הדין בכדי להביא לידי הכרעה צודקת ומהירה של הסכסוך".

לגבי טענת התובע שלא ניתנה לו אפשרות לזמן את עדיו – טען בא כח הנתבע שהתובע עצמו נמנע מלזמן לעדות ולו עד אחד מטעמו. בכל מקרה, זכותו של התובע להגיש לבית הדין קמא בקשה לזמן עדים, ורק אם בית הדין קמא ידחה את הבקשה, יהיה מקום לערער על החלטתו.

ג. החלטות

1. בקשת רשות ערעור שהגיש התובע נדחת.
2. הדיון יתקיים במועד היום כפי שנקבע.
3. אין צו להוצאות.

ההחלטה ניתנה בתאריך ח' תמוז תשפ"ג, 27 יוני 2023

בזאת באתי על החתום

הרב ישועה רטבי, אב"ד